No. 2588 Zaterdag 2 September 1933 50ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad : Breeplein Tel. 47
Administratie : St. Thomas-college Tel. 550.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50 voor elken regel meer 10 cts.

Geschiedenis van de Kerk.

JEZUS CHRISTUS.

Zijn tweede apostolische reis, van [illegible] tot 52 ondernam Paulus in gezelschap van Silas, waarbij zich later [illegible] Thimotheus en Lucas. Van Antiochië uit bezocht hij eerst de reeds gestichte kerken van Syrië en Cilicië, [illegible] ze in het geloof en verkondigde de besluiten van de Kerkvergadering in Jerusalem. Na Derbe en Lystra bezocht te hebben, wilde hij de Romeinsche provincie Azie evangeliseeren, maar de H. Geest belette hem en daarom trok hij door Phrygië en Galatië, naar de landstreek Mysië en kwam eindelijk te Troas, een havenstad aan de Aegeïsche Zee, waar hem werd duidelijk gemaakt, wat God van hem verlangde. In den slaap verscheen hem n.l. een Macedoniër die hem zeide: „Kom over naar Macedonië en help ons."

Toen begon Paulus zijn prediking in Europa. Hij stichtte achtereenvolgens kerken te Philippi, Thessalonica, Berea, predikte te Athene op den Areopaag, waar hij Dionysius den Areopagiet bekeerde, en ten slotte kwam hij te Corinthe. In deze beroemde en volkrijke handelsstad verbleef Paulus achttien maanden en legde er de grondslag voor een bloeiende Christengemeente. Na Ephese en Jerusalem bezocht te hebben, keerde hij naar Antiochië terug.

Zijn derde apostolische reis deed Paulus in de jaren 53 tot 58. Met Antiochië weer als uitgangspunt doorliep hij Galatië en Phygië, om, de geloovigen die opnieuw door de Judaïzanten verontrust werden, te bevestigen in het geloof. In de groote stad Ephese, gelegen in Klein Azië aan de Egeïsche zee, waar met rijkdom en weelde [illegible] werkte [illegible] Wegens een opstand was hij gedwongen deze stad te verlaten en begaf hij zich weer over Troas naar Macedonië, waar hij de christengemeente bezocht en vandaar naar Griekenland, waar hij drie maanden vertoefde.

[illegible] opnieuw Macedonië doorloopen te hebben, scheepte hij zich in voor Troas, reisde door naar Milete, vanwaar hij zich langs den zeeweg naar Cesarea begaf. Tevergeefs baden de geloovigen van Cesarea hem niet naar Jeruzalem te gaan. Maar Paulus verklaarde zich bereid voor Christus te lijden en te sterven en vertrok naar de H. Stad.

In den tempel werd de apostel, onder voorwendsel dat hij tegen het volk, tegen de wet en den tempel preekte, door de Joden gevangen genomen en men zou hem gedood hebben, als de Romeinsche soldaten hem niet aan de volkswoede ontrokken hadden. De tribuun Lysias liet hem in het geheim naar Cesarea voeren, waar de landvoogd Felix verbleef, die hem twee jaar gevangen hield. Zijn opvolger, Portius Festus, zond hem naar Rome, omdat de apostel op grond van zijn Romeinsch burgerrecht zich beroepen had op den Keizer. Door een schipbreuk strandde Paulus op het eiland Malta, waar hij met zijn lotgenooten overwinterde, zoodat hij eerst in de lente van 61 te Rome aankwam.

Zijn gevangenschap was dragelijk. Hij werd niet in een gevangenis opgesloten, maar stond onder de voortdurende bewaking van een soldaat.

Zoo had Paulus de vrijheid om ook hier het evangelie te verkondigen. Ook bleef hij door zijn leerlingen in voortdurende gemeenschap met de kerken van Griekenland en Klein Azië. Hij mocht zelfs het huis verlaten en gaan waarheen hij wilde, mits de soldaat hem maar overal volgde. Deze typische vorm van gevangenschap heet bij de Romeinen „custodia libera" (vrije bewerking). Jood en Helden kwamen naar zijn woord luisteren en velen bekeerden zich tot in het kamp der Pretorianen en de woning van den Caesar. Na verloop van twee jaren werd de apostel voor de rechtbank van Nero geoordeeld en vrijgesproken. Hij bezocht toen waarschijnlijk Spanje en ging vervolgens naar Creta, waar hij Titus, en vandaar naar Ephese, waar hij Thimoteus als bisschop aanstelde. We weten verder nog dat hij Milete, Troas en Corinthe bezocht.

Wanneer en waar Paulus voor de tweede keer werd gevangen genomen is onbekend; maar vast staat dat hij weer te Rome in gevangenschap raakte en dat deze gevangenschap veel strenger was. Hij onderging den marteldood omtrent het jaar 67.

Een levensschets van St. Paulus zou niet volledig zijn, als er niet iets over zijn brieven gezegd was. De taal waarin die brieven geschreven zijn, is het Grieksch, dat Paulus te Tarsus geleerd had. De stijl is geheel in overeenstemming met Paulus' optreden en karakter; ook in de brieven is hij vóór alles prediker, apologeet, polemist. Hij is een man van de daad, een man van heftige gemoedsbewegingen, een echte apostelziel. Vandaar dikwijls een gemis aan helderheid, logische rangschikking der ideeën.

Daaruit heeft men ook te verklaren het terug komen op reeds behandelde, stoffen, de onvoltooide zinnen, de lange tusschenzinnen, die vaak van het eigenlijke thema afwijken, de vragen en uitroepen die de stijl levendig maken, maar het goed begrijpen bemoeilijken. Soms meent men een vlotte conversatie te lezen, die onveranderd en onverbeterd is weergegeven. Het is St. Paulus niet te doen om goed en mooi te schrijven, hij wil overtuigen en overreden. Reeds de H. Petrus getuigt dat de brieven van Paulus op sommige plaatsen duister en moeilijk zijn en het lezen dier brieven geeft aan ieder van ons denzelfden indruk. Toch was het voor de eerste lezers niet zoo lastig als voor ons. Zij immers waren gewoon aan zijn taal, kenden de toestanden en vraagstukken waarover het ging, hadden de prediking van den apostel gehoord en konden hem desnoods raadplegen. Voor ons wordt dit alles grootendeels vervangen door de gezaghebbende verklaring der Kerk, die door haar traditie, onderricht en praktijk ons den juisten zin van Paulus brieven heeft bewaard.

Henri van Hofstede.

Het Nationaal-socialisme in den strijd tegen Oostenrijk.

Weenen.

Dezer dagen is in Weenen een Freiherr von Alvensleben spruit van het bekende Duitsche adelsgeslacht, in hechtenis genomen. Er zou een nieuw attentaat worden uitgevoerd; de minister van het veiligheidswezen, de vroegere majoor Emil Fey, zou worden doodgeschoten en de uitvoering der daad lag in de handen van v. Alvensleben. Deze heeft ook deelgenomen aan de, slechts gedeeltelijk gelukte, aanslag op Dr. Steidle, den bekenden "Heimwehr"-leider en veiligheidsdirecteur van Tirol. Door een toeval is het gelukt, von Alvensleben aan te houden; een medeplichtige is nog bijtijds ontsnapt, waarschijnlijk over de Duitsche grens. Alvensleben was van een geldige Duitsche pas voorzien, die echter op een valschen naam luidde en waardoor het overschrijden der grens naar Oostenrijk ook zonder de betaling van duizend Mark was toegestaan. Even gemakkelijk wordt het van Duitschen kant gemaakt, over de Oostenrijksche grens heen te vliegen, en wel alleen voor propaganda-vliegtuigen, die in steeds grooter aantal boven Oostenrijksch gebied verschijnen en smaadgeschriften tegen de regeering Dollfuss naar beneden werpen. Ook voor de invoer uit Oostenrijk worden van Duitsche zijde geen moeilijkheden in den weg gelegd, wanneer deze gasten hebben deelgenomen aan bom-attentaten, pogingen tot moord, oproerige handelingen of anders aan ondernemingen, die voor de nationaal-socialistische propaganda in Oostenrijk moeten dienen. Door het groote aantal van zulke delicten heeft zich dus mettertijd een aanmerkelijk illegaal reisverkeer tusschen Duitschland en Oostenrijk kunnen ontwikkelen, ondanks de Duitsche 1000 Mark taxe. De afdeeling der Nationaal-socialistische Partij voor Oostenrijk, met den zetel in Berlijn, heeft in de laatste maanden besloten tot een propaganda van de daad, welke in vollen omvang een copie van het bolsjewistische systeem is.

Mussolini heeft indertijd op het hoogtepunt van zijn macht aangekomen, verklaard, dat het fascisme geen export-artikel is; hij heeft ook altijd vermeden, zijn ideeën over de grenzen van Italië heen te dragen; daarentegen heeft het Duitsche Nationaalsocialisme de politiek van het Haakkruis voor den export ingericht en niet alleen Oostenrijk is genoodzaakt, zich te verzetten tegen een propaganda, die sedert Hitler aan de macht is gekomen, natuurlijk nog bijzonderen nadruk heeft verkregen. Maar, terwijl in andere landen deze propaganda toch nog altijd binnen zekere grenzen blijft, heeft ze in Oostenrijk vormen aangenomen, die niet meer verdragelijk schijnen. In den laatsten tijd had men gehoopt, dat er — vooral na de onderteekening van het Pact der Vier — een verandering zou komen in deze propaganda-veldtocht tegen Oostenrijk vooral omdat de leidende Oostenrijksche staatslieden telkens weer hebben verklaard, dat ze een bijlegging der geschillen met Duitschland wenschen onder handhaving van Oostenrijk's volle souvereiniteit. Zulke verwachtingen zijn nu bitter teleurgesteld. Er is niet alleen geen verzachting der nationaal-socialistische methoden ingetreden, de propaganda der daad tegen Oostenrijk is zelfs nog verscherpt, zoodat men omtrent de verdere ontwikkeling der betrekkingen tusschen Berlijn en Weenen ernstig bezorg moet zijn.

De veiligheids-minister, majoor Fey, die zelf als offer van deze propaganda der daad was uitgekozen, verklaart, dat de Nationaal-socialisten, alle internationale en culturele gebruiken buiten acht latend, Oostenrijk tot elken prijs willen „gelijkschakelen" en daar ze bij deze pogingen in Oostenrijk op het absolute verzet van de regeering en het grootste deel der bevolking stuiten, trachten ze nu, door een voortdurende verontrusting van buiten, Oostenrijk en zijn regeering op de knieen te dwingen. Ongehoorde leugens en laster, zoo zegt minister Fey, worden door middel van bulletins en den omroep verspreid, om den Oostenrijkschen staat en de Oostenrijksche regeering, voor de heele wereld en de [illegible] scholen, [illegible] in economisch opzicht een paniek-stemming op te roepen; men geeft allen uit Oostenrijk gevluchten, nationaal-socialistische misdadigers in het Rijk een vrij asyl; zelfs de uitlevering van moordenaars wordt geweigerd en tenslotte worden er altijd weer gefanatiseerde jonge lieden opgehitst en deels ook betaald, om sabotage-daden en aanslagen tegen leidende mannen van het openbare leven in Oostenrijk uit te voeren. Minister Fey schildert de reeks attentaten, een stelselmatige terreuractie, die met het attentaat op Dr. Steidle is begonnen en met de bomaanslagen in Weenen en andere plaatsen tot nu toe wordt voortgezet. Enkele dooden, talrijke gekwetsen en een aanmerkelijke schade aan goederen zijn het gevolg hiervan. Een reactie op de ontbinding der partij kan dit hierin voorstellen, daar de Oostenrijksche regeering pas tot dezen stap had besloten, toen menschenlevens ten offer waren gevallen van den terreur der Nationaal-socialisten. Minister Fey verklaart, dat het ambtelijke onderzoek telkens het bewijs heeft gebracht, dat alle gruweldaden uitsluitend door leden der N.S.D.A.P. zijn begaan; dat ze stelselmatig door verschillende plaatsen der partij waren op touw gezet en dat de draden veelal naar het Duitsche Rijk leidden. De nationaal-socialistische partij van Oostenrijk heeft maanden lang zware misdaden en hoogverraad begaan, voor de regeering tot scherpere maatregelen is overgegaan. Zelfs nu nog worden de misdadigen, wier schuld is bewezen — voor zoover ze niet naar Duitschland zijn gevlucht — volgens de Oostenrijksche wetten, humaan behandeld. In elken anderen staat zouden zulke menschen tot zware kerkerstraffen, wanneer niet ter dood, veroordeeld worden. Maar in het Duitsche Rijk, vervolgt minister Fey, wordt er over de onderdrukking en ruwe behandeling der Nationaal-socialisten in Oostenrijk geschreven, in het Duitsche Rijk, waar geen vrije uiting van meening meer bestaat, waar duizenden in concentratie-kampen smachten en dozijnen menschen zonder rechter worden ter dood gebracht, en den minister voegt hieraan toe: Wat er voor Oostenrijk te verwachten zou zijn geweest, wanneer het zich had laten gelijkschakelen, kan men zich voorstellen.

Tenslotte zegt de minister nog, dat nòch Oostenrijk nòch de Oostenrijksche regeering den strijd met Duitschland hebben gezocht en dat de Oostenrijksche regeering niets anders heeft gedaan, dan maatregelen nemen tegen misdadigers. Waarom, vraagt Fey dan nog, vecht Oostenrijk voor zijn vrijheid en eigen aard? Oostenrijk was eens even wel [illegible] de leidende stam in het Duitsche volksgeheel. Oostenrijk was ook gedurende eeuwen een zetel van Duitschen geest en Duitsche beschaving en [illegible] de Duitsche gedachte door de wereld gedragen. Oostenrijk was ook eenmaal de wal en soms ook de eenige strijder voor het behoud van Duitschland tegen alle vijanden. Oostenrijk heeft het recht, zijn voort bestaan zelf te vormen en zijn manier van Duitsch-zijn zoo te vertegenwoordigen, als het dit vóór goed en juist houdt.

Om een „Bevoorrechting" van het Leger des Heils.

De Voorzitter van het Roode Kruis heeft in zijn openingswoord in de vergadering van 10 Juni l.l. het volgende gezegd: *„Bovendien zal Dr. H. aan enkele meer geschikte krachten, die bereid zijn zich geheel aan Roode-Kruiswerk te geven, les loten geven in verpleegingsdienst. Bij de keuze van dit personeel zal de hulp van de leiders van het Leger des Heils worden ingeroepen."* „De A. di C" heeft dit „bevoorrechting" genoemd in haar nummer van 15 Juli j.l. Dit ter verklaring van den titel van dit stuk. In een ingezonden stuk in een locaal blad van 16 Augustus l.l. geeft *„Een vriend van het Leger des Heils"* een lange beschouwing over of naar aanleiding van de z.g. „bevoorrechting". Zooals men in ons vorig nummer heeft kunnen lezen, beschouwen we die bevoorrechting [illegible] als een afgedaan [illegible] beschouwing die „een vriend van het Leger Heils" er aan vastknoopt en wel in 't bijzonder over die zeer interessante brief van een Roomsch-Katholiek Pastoor over het werk van het Leger des Heils!!!

Die "vriend" van het ingezonden stuk begint met zeer mooie en gevoelige woorden te spreken over de opofferende liefde, het godsvertrouwen, de verdaagzaamheid in één woord over de gevoelens van "ware christelijke liefde" waarmede een tweetal officieren van het Leger des Heils hier op Curaçao, bezield zijn. Accoord! Waarom zouden wij twijfelen aan hun goede trouw en oprechte bedoelingen?

Die vriend zal het ons echter niet kwalijk nemen, hopen we, dat wij hier en daar in het stuk eenige woorden of termen of zinswendingen of bedoelingen zelfs misschien, niet al te goed begrijpen en daarom zoo vrij zijn eenige vragen te stellen.

Zoo bv. staat er dat die 2 officieren over verdachtmakingen (let op het meervoud a.u.b. R.D.) tegenwerkerij (dat is heel wat sterker en straffer gezegd dan "tegenwerking!! R. D.) enz. zich opofferen voor de behoeftige menschheid. Zou onze vriend zoo goed willen zijn de woorden "verdachtmakingen, tegenwerkerij" iets nader te bepalen, tenminste zoo hij verdachtmakingen en tegenwerkerij van katholieke zijde bedoelt? Om ons tot die "tegenwerkerij" te bepalen, op welken grondslag, volgens welk principe en in hoeverre zou volgens onzen vriend de Katholieke Kerk en het Leger des Heils moeten samenwerken?

Verder staat er dat de 2 officieren *„strijden... onder het banier der ware christelijke liefde"* en dat in hun verdraagzaamheid *„eener ware christen waardig"* iets schoons ligt. — Wat is een ware christen en wat is een ware christelijke liefde volgens onzen vriend? Zouden wij zoo vrij mogen zijn voor de tweede maal een nadere bepaling ook van die termen te vragen? Bedoelt onze vriend misschien dat de Katholieke Kerk niet strijdt „onder het banier der ware christelijke liefde"? en dat wij, katholieken geen „ware christenen" zijn? Wij hopen dat onze vriend dit zoo niet bedoelt, zoo niet zou zijne opvatting in strijd zijn met de leer over de ware Kerk van Christus, welke niets anders is dan de Katholieke Apostolische Roomsche Kerk.

Ook weet onze vriend nog te vertellen dat die officieren gebukt gaan *„onder de last van het kruis welke door bedachtzamen (sic!) zijde hun te dragen wordt gedwongen."*

Het is ons niet duidelijk wat onze vriend eigenlijk met *„bedachtzame zijde"* bedoelt. Het zal hoogstwaarschijnlijk wel weer de katholieke zijde zijn, maar we vragen opheldering over dat *„bedachtzame."*

Nu volgt er iets over hun eigen (van het Leger des Heils) Zeemanshuis en dan volgt er dit *„Heel anders zou het geweest zijn indien daar (in het Zeemanshuis R. D.) door een „gokje" naast goedkoop bier, een „Karkje" kon worden gespeeld, het resultaat zoude zijn zich in een „Cheap" gesubsidueerd (sic!) restaurant te gevoelen."*

Wat van deze passus te denken? Is hij geheel onschuldig of is het een bedekte insinuatie op het Roomsch Katholieke Zeemashuis, dat al 2 jaar eerder opgericht is?

Het zou ons werkelijk spijten zoo onze vriend zich schuldig had willen maken aan zulke bedekte en onware insinuatie, omdat wij dat niet passend vinden voor iemand die spreekt over wat een waar christen waardig is en over de strijd „onder de banier der ware christelijke liefde" Wij willen aannemen dat het onwetendheid is over het ware en ook feitelijke karakter van het Katholieke „Apostolaat ter Zee" dat vóór alles een vereeniging is tot bevordering van het geestelijk heil der zeelieden en waarvan het Zeemanshuis slechts 'n klein gedeelte van zijn arbeidsveld vertegenwoordigt.

Dan vertelt onze vriend verder dat het heerlijk is „een meester toe te behooren, die de bede voor de kinderen verhoort in de opening van een speeltuin, *ondanks door zekere zijde jaren lang gepraat* wordt, plannen beraamd, en eindelijk een licht is opgegaan. De grammaticale constructie van dezen passus en ook diens volledige beteekenis is ons niet recht duidelijk, maar toch meenen wij er uit te kunnen opmaken dat volgens onze vriend „door zekere zijde" (de katholieke, weer? R.D.) jaren lang werd gepraat maar niets of weinig gedaan, veronderstellen we, voor de jeugd. Mogelijk bedoelt onze vriend hier het katholieke jeugdwerk en de nieuwe groeiende jeugdorganisatie van onzen tegenwoordigen Bisschop. Wij ook vinden een speeltuin een prachtig ding, en tot zekere hoogte spijt het ons zelfs dat wij, katholieken, er nog geen opgericht hebben, maar hebben wij niet heel veel meer gedaan voor de jeugd? Het katholieke jeugdwerk rust op een zeer breede basis en moet het geheele probleem der moderne jeugd omvatten d.w.z. er moet gezorgd worden niet alleen voor de lichamelijke, hygienische of sportieve opvoeding, maar ook en vooral voor de moreele, godsdienstige en sociale opvoeding. Jaren lang bestaan hier reeds onze jongens- en meisjescongregaties, wij hebben den „Eucharistischen Kruistocht", wij hebben Tooneelvereenigingen voor de jeugd, den St. Thomas-kring, de jongensclub op Pietermaai, wij hadden een jeugdblad „Ala Blanca" dat ophouden is, maar weldra weer verschijnen zal; op 't oogenblik bestaat nog een ander jeugdblad „Hou en Trouw".

Wij vermelden nog dat de Eerw. Fraters verschillende voetbalclubs gesticht hebben; dat het Bestuur der Ambachtsschool ook voor haar jongens eenspeelterrein gezocht heeft, dat katholieke leeken het initiatief genomen hebben tot het stichten van een korfbalclub, van een tennisclub enz. Wij zijn ons ten zeerste bewust dat wij op dat gebied nog ontzettend veel te doen hebben en zonder nu de plannen te willen verklappen van de nieuwe jeugdorganisatie (waartoe wij trouwens niet behooren en van wiens plannen we daarom als buitenstaanders heel weinig afweten) kunnen we toch zeggen dat er hard in die richting gewerkt wordt.

Onze vriend blijft nog steeds aan 't woord: van deze speeltuingeschiedenis zegt hij *„Het is heerlijk.... niet aangewezen te zijn de liefde tot den nevenmensch te substitueeren door Politike (sic!) kunstgrepen".* Slaat dat ergens op of slaat dat nergens op? Zoo het ergens op slaat dan zouden we graag weten wat dat substitueeren van de liefde door politieke kunstgrepen beteekent! 't Zelfde zouden we willen vragen over dat *„praten, nijd en spijt"* waardoor nooit iets dergelijks is bereikt en dat de mensch maar verder van het doel brengt, volgens onzen vriend.

Dat „praten, nijd of spijt" is dat gericht aan het adres der "Katholieke zijde" of aan het adres van een „andere zijde" of "geen katholieke zijde?" Verder lezen wij dat: *„zij"* (de 2 Heils-officieren, R. D.) *althans, het roode kruis niet als een „Weelde" zullen opvatten".* Maar wie vat dan wel het Roode Kruis als een "weelde" op? Of is dit maar in 't algemeen gezegd? Dan beginnen we ons toch langza-

merhand af te vragen waartoe een artikel met zulke algemeenheden dan toch eigenlijk voor dient!

Dan volgt er dit: "*Mij is het moeilijk te begrijpen waar een bevoorrechting in zitten kan, waar allen toch voor een meester en een doel arbeiden, tenzij natuurlijk andere reden of voordeelen aan verbonden zijn voor ons duister gehouden.*" Onmiddellijk hierop laat hij iets volgen wat ons eenigszins in tegenspraak lijkt met het voorgaande, het is dit: „*Zoude eerder een samenwerking van de bevolking niet beter zijn?*" Hoe kan onze vriend hier spreken van **samenwerking** daar bij de keuze van het verplegingsdienstpersoneel, de hulp van het Leger des Heils **alleen** zou worden ingeroepen, volgens de woorden van den Voorzitter? Waar een groep alleen geheel de baas is, daar kan toch geen sprake van samenwerking zijn?

Dit terloops, echter we behandelen nu de woorden „*Mij is het moeilijk te begrijpen enz....* Beste vriend, materieele voordeelen zijn er aan de verplegingsdienst zeker niet verbonden, tenminste wij weten er van geen enkele af, maar wel kan die verplegingsdienst oorzaak of aanleiding zijn dat onze katholieke menschen in religieuscontact komen of kunnen komen met menschen die niet van hunnen godsdienst zijn en dat beschouwen wij als een gevaar en dat is het ook, daarom hebben wij veel liever dat onze menschen zooveel mogelijk door katholieken zelf verpleegd worden.

En op wat onze vriend zegt dat we allen voor één meester en één doel arbeiden en dat daarom het voor hem moeilijk te begrijpen is, waar een bevoorrechting in zitten kan, daarop kunnen we dit antwoorden: het komt er maar op aan wie de ware leer heeft over den persoon van Christus, over het doel dat Hij aan de menschen gesteld heeft en over de middelen die Hij wil dat de menschen gebruiken en dan moeten wij zeggen dat wij die ware leer bezitten en niet het Leger des Heils. Daarvoor hebben wij bewijzen in overvloed en zelfs bewijzen die 2000 jaar oud zijn!!

Dat wij spreken over bevoorrechting enz. (?!) noemt onze vriend dan „klein gedoe" (we zullen maar geen verantwoording of nadere bepaling vragen van die 2 woordjes) en vraagt dan of het niet beter ware „*samen met vereende krachten te arbeiden ter verkrijging van betere levensvoorwaarden, de Cinemanie uit het volk te roeien, de loterij als „massa-exploitatie" in de ban te doen?* Onze Volksbond hier (om maar iets te noemen) werkt al jaren lang ter verkrijging van betere levensvoorwaarden; *alleen* de katholieke pers hier tracht de Cinemanie uit ons volk te roeien en zoo werkelijk de loterij een „massa-exploitatie" [illegible] vriend beweert, dan zal iedere katholiek mee helpen ze de ban te doen. Maar de moeilijkheid is weer, zooals we reeds in 't begin gezegd hebben" op welken grondslag, volgens welk principe, en in hoeverre, zou de Katholieke Kerk met het Leger des Heils moeten of kunnen samen werken? Knap hij die een goede oplossing daarvoor vinden kan: we weten het niet, we zijn niet onfeilbaar. De Katholieke Kerk en het Leger des Heils zullen heel dikwijls wel eenzelfde soort werk te verrichten hebben, maar om daarin samen te werken! dat is heel iets anders!

Eindelijk komen we tot dien interessanten brief van een Roomsch (?) Katholiek Pastoor nl. van (wij citeeren onzen vriend) „Ref. Russell Wilbur, Pastor of Notre Dame de Lourdes Church". De kern van de brief is dit:

„I believe that I expres what multitudes of other Catholics, Priests and people think and feel when I say that it seems to me a shame that among the hundreds of religious orders in the Catholic Church there is not one which in modern times **has learned so wel as The Salvation Army** how to seek and find the socially, economically, or religiously down-and-out man, woman and child in his or her own back-alley or on the sidewalk, yes, in the very gutters of the streets."

Die Pastoor heeft dus een groot idee van het Leger des Heils en wij haasten ons er bij te voegen dat werkelijk het Leger des Heils een grootsche en heilzame werkzaamheid heeft ontwikkeld, vooral op sociaal gebied (zorg voor werkloozen, ontslagen gevangenen, gevallen vrouwen, strijd tegen ontucht en alcoholisme) maar toch achten wij het nuttig eenig commentaar te leveren op dien pastoors brief, om het geval tot de juiste grootte en verhoudingen terug te brengen.

Ten eerste zouden we graag willen weten wanneer die brief geschreven is, tot welk diocees die pastoor behoort en hoe deze zich tot zijne kerkelijke overheid verhoudt; wij zouden dan onze inlichtingen, die we rechtstreeks kunnen verkrijgen van het diocees zelf, kunnen vergelijken met die van onzen vriend en dan pas zullen we een onpartijdig oordeel kunnen vormen over dien bewusten Russell Wilbrur.

Als onze vriend zich de moeite getroost het nummer van „La Union" van deze week te lezen, dan zal hij begrijpen waarom we zoo voorzichtig zijn en zoo sceptisch staan tegenover dergelijk gebruik van Priesternamen en brieven van geestelijken.

„La Union" nl. geeft daarover een zeer, zeer sterk staaltje.

Ten tweede: de Pastoors zijn niet onfeilbaar: ook al zou deze brief onderteekend zijn door alle Pastoors en geloovigen van de Vereenigde Staten dan is hij nog niet onfeilbaar. Als uitdrukking van het *katholieke standpunt* als zoodanig is dus deze brief geheel waardeloos.

Ten derde: in de aanhaling hebben we de volgende woorden vet gedrukt: „*has learned so* **well** *as The Salvation Army*". Volgens deze woorden zou de Pastoor dus meenen dat de Katholieke Kerk **ook**, reddingswerk verricht heeft onder de sociaal, economisch en religieus uitgestootenen den maatschappij, maar niet zoo goed, niet „**so well**" als het Leger des Heils.

Deze uitleg, die grammaticaal juist is vermindert enorm de antikatholieke geest van dezen brief: er zou dus maar een verschil bestaan van min en meer tusschen het reddingswerk verricht door de Katholieke Kerk en dat van het Leger des Heils! Die Pastoor moet dat eerst bewijzen natuurlijk: wij echter kunnen bewijzen dat het Katholieke reddingswerk minstens even goed is als dat van 't Leger des Heils en daarom is die Pastoor Wilbur er geheel naast als hij durft te beweren „that it seems to me a shame there among the hundreds of religious orders in the Catholic Church that is not one which in modern times has learned so well as the Salvation Army etc.. om de sociale wrakken te redden. Die Pastoor schijnt niet op de hoogte te zijn van wat er in zijn eigen land gebeurt want daar bestaat al tientallen jaren lang een speciale Religieuse Orde (de „Magdalena's" genaamd) wier eenigste doel is de redding van gevallen Moeders en Meisjes, volgens een systeem zoo schoon en zoo perfect dat de bewondering afdwingt van allen die het kennen. Pastoor Wilbrur heeft ook zeker nooit gehoord van de Congregatie van Sint Vicentius a Paulo die duizenden leden telt in Amerika, en die letterlijk de sociale wrakken uit de gaat oprapt! Zij is een van de machtigste internationale katholieke liefdadigheidsorganisaties, zou met de machtigste van alle dergelijke organisaties; ze is overal verspreid.

Weet onze vriend van het ingezonden stuk dan ook niets van het Sint Petrus Liefdewerk in Amsterdam, Rotterdam en den Haag? Van het Fidelius-liefdewerk der Paters Capucijnen in Breda en van het echte apostolisch werk dierzelfde Paters onder de laagste klassen van den Jordaan in Amsterdam? Onze vriend heeft toch zeker ooit eens gehoord van het „sociaal reddingswerk" van p. Jansen, z.g. hier in de Punda, in Curaçao? Zelfs het werk van iedere jonge kapelaan hier is sociaal reddingswerk: onze vriend weet toch wel van het nauwgezette huisbezoek van onze priesters? Reddingswerk en bergingswerk gebeuren [illegible] voor een reuzenwerk onze priesters op dat gebied verricht hebben hier op onze eilanden. Dit is maar een kleine, heel kleine greep uit de onafzienbare liefdewerk verricht door de Katholieke Kerk en de Religieuse Orders bij alle volkeren en rassen van de geheele aarde. Werkelijk wij begrijpen Pastoor Wilbrur niet: wij vermoeden dat hij behoort of behoord heeft tot wat ment noemt het „Amerikanisme," dat door Paus Leo XIII in 1899 reeds veroordeeld is. Dat Amerikanisme was niet zoozeer een leerstellige dwaling als wel een praktische geestenrichting, een streven om de Kerk te verzoeken met de moderne wereldbeschouwing. Als dat zoo is dan heeft Pastoor Wilbrur heelemaal geen recht van spreken.

Ons stuk is lang geworden, te lang misschien voor het uithoudingsvermogen van sommigen. Wij hopen dat onze vriend van het Leger des Heils onze opmerkingen niet kwalijk genomen heeft; en voortaan niet meer gaat klagen over „tegenwerkerij" enz. Het Leger des Heils hier op Curaçao heeft zeker niet te klagen over „officieele" tegenwerking! Integendeel! Zie maar wat er gebeurd is bij de behandeling der Begrooting op 6 Mei van dit jaar! Zoover heeft de Katholieke Kerk, die hier op Curaçao ontzaglijk veel meer heeft gedaan dan 't Leger des Heils, het nog nooit kunnen brengen! Onze vriend zal ons daarbij ook niet kwalijk nemen, dat we hopen dat onze katholieken zich geheel afzijdig zullen houden van het Leger des Heils want diens leer (zoo men van leer spreken kan) beteekent voor hen geen verrijking maar een verarming: Religieus gaat het Leger des Heils niet diep: naar het schijnt neemt het de algemeene christelijke waarheden aan zooals de H. Schrift, de Godheid van Christus hellestraffen, het wil interconfessioneel zijn en de leden kunnen of zich tot iedere kerk behooren (wat voor een katholiek als iets onzinnigs klinkt) doch praktisch is het een eigen godsdienstige gemeenschap geworden. Er is maar één ware Kerk van Christus en die ware Kerk is niet het Leger des Heils, maar de Katholieke kerk.

Onze menschen weten nu waaraan ze zich te houden hebben.

REGINALD DELLAERT.

Een onderhoud met Edouard Verkade.

Woensdagmiddag, even voor het vertrek der Dietse Spelers naar Maracaibo zijn wij naar Hotel Washington gestapt en hebben daar een klein onderhoud gehad met den Heer Edouard Verkade. Met de grootste welwillendheid stond de Heer Verkade ons het onderhoud toe: hij is de vriendelijkheid in persoon en volgaarne voldeed hij aan ons verlangen 't een en ander van zijn loopbaan als tooneelspeler te vertellen. De Heer Verkade zal nu zoowat 55 jaar oud zijn: hij is nog vol levenslust en heeft nog steeds dien karacteristieke fijnen artistenkop, zooals we die kennen uit de fotos en teekeningen van jaren lang geleden: zeker de jaren zijn niet ongemerkt aan hem voorbijgegaan dat ziet men wel aan de diepere trekken van zijn gelaat, maar toch is de Heer Verkade nog steeds op 't hoogtepunt van zijn artistiek kunnen.

Verkade is zijn artistieke loopbaan begonnen tegen den wil van zijn Vader in. Na de H.B.S. doorloopen te hebben is hij naar Engeland gegaan en heeft daar de Chemie bestudeerd. Later is hij als voluntair werkzaam geweest op een fabriek te Hengelo. Daarna is hij weer bij de industrie terecht gekomen te Elberfeldt bij Berlijn.

Maar, zei de Heer Verkade, U begrijpt, dat ik in Londen en Berlijn al mijn vrijen tijd doorbracht in de Schouwburgen en zoo door mijn buitenlandsch verblijf als 't ware de gelegenheid heb gehad het Duitsche en Engelsche Tooneel te leeren kennen en zoo mij voor te bereiden op mijn toekomstige loopbaan.

Daarna heeft hij zelf een weverij opgezet te Hengelo: de zaak ging schitterend, toch heeft hij ze verkocht en met wat hij overhield — wat niet weinig was — is hij toen zijn kunstenaarscarriere begonnen door voordrachten te geven vooral de Macbeth van Shakspeare. Zookan men in het Handelsblad van Maandag 17 October 1904 de Advertentie lezen:

Concertgebouw.

(Kleine Zaal).)

Donderdag 18 October 1904.

8 uur.

Shakespeare's

MACBETH.

In de vertaling van JAC. van LOOY

Voorgedragen door

EDWARD VERKADE.

Alleen toegang op invitatiekaarten.

Dat was zijn debuut, en het was schitterend getuige de recensies in de dagbladen van dien tijd. De Heer Verkade liet ons een photo zien waarbij op staat als zeer jonge Macbeth. Diezelfde rol vervulde hij bij de Koninklijke Vereeniging het Nederlandsch Tooneel in Amsterdam, waarvan toen de Heer van Looghem, chef was: doch hij bleef daar slechts 2 jaar bij: Verkade werd toen beschouwd als een niet al te goede acteur, vreeselijk, onhandig enz. Hij kwam toen in aanraking met Gordon Craig die hem een heel nieuw idee van het tooneel gaf; hij nam ontslag bij de koninklijke Ver. en ging met Craig naar Berlijn, waar hij als tolk diende om de nieuwe ideeën over het tooneel te verspreiden tegen de andere ideeën van Reinhardt. Daarna heeft Verkade het beroemde gezelschap „De Hagespelers" gesticht, waarmede hij jaren lang door geheel Nederl. rondgetrokken is. Het gezelschap ontleent zijn naam hieraan dat de medewerkers evenals de vertolkers der Hagespelen in het begin der zeventiende eeuw, moeten rondtrekken, omdat in geen van de hoofdsteden dagelijks een schouwburg ter beschikking is: onder de Damesspeelsters was toen reeds de beroemde Enny Vreede, een van Nederlands grootste actrices, die helaas, reeds zoo jong gestorven is. (in 1919). Het doel van het gezelschap omschrijft Verkade zelf op deze wijze: goede voorbereide voorstellingen te geven (door het geheele land) en te trachten eenheid te verkrijgen tusschen hetgeen van het Toneel af wordt gezien en gehoord.

Het repertoire bestond uit klassieke stukken zooals „Hamlet Vrouwenharten van Lessing, ook oorspronkelijke stukken en stukken van Shaw, voorts blijspelen, romantische en naturalistische stukken. Langzamerhand kreeg Verkade weer vaster grond in Amsterdam. In 1912 heeft hij toen een tournée gemaakt naar Indië. Daarna is hij weer met een eigen gezelschap opgetreden in den Haag, in het Theater Verkade, dat hij zelf verbouwd had. Het succes was groot en duurde zeer lang: hij werd tot mede Directeur benoemd van de Vereeniging het Ned.-Tooneel, ongeveer 10 jaar nadat hij daarvan weg was gegaan. Daarna werd hij Directeur van de schouwburgen te Amsterdam, Rotterdam en Den Haag: dat was om en om het jaar 1916. Verkade moest zelf bekennen dat dit voor hem te veel was; hij had te veel hooi op zijn werk genomen; zulk drievoudig Directeurschap was een onmogelijke taak. Dat ging niet: hij begon toen maar weer met een eigen gezelschap. Hij werd gedelegeerd lid van de Koninklijke Vereeniging Het Ned. Tooneel. Het was in den tijd dat de gemeentebesturen zich in de schouwburgzaken begonnen te mengen wat aan artistiek standpunt bezien een achteruitgang was daar de Schouwburg te veel een explotatie werd: 3 jaren ging de finantieele explotatie goed, toen ging het mis. De kwestie kwam toen met de leiding tot herstel van wijlen. Royaards of Verkade, zelfs Heijermans schijnt toen kans gehad te hebben, door socialistische politieke unlad; doch de stadscommissie koos Royaards. Verkade keerde toen terug naar de kon. Ver. Hij heeft n' tijdje daarna nog 1 jaar gewerkt als regisseur van het comedy Theatre in London. Daarna weer 2 jaar met eigen troep als Directeur van de Haagsche Koninklijke Schouwburg: dat was zoo in 1921: Toen kwam hij weer in Amsterdam en had toen met Verbeeck de leiding van het Amsterdamsche Tooneel. Gedurende 6 jaar ging het heel goed: het repertoire was uitstekend doch een Raadsbesluit verdeelde de Schouwburg in twee gezelschappen, dat was het begin van het debâcle. Verkade is 't eerst gesprongen, ondanks zijn succes: had hij finantieel iets sterker geweest, dan was hij niet, maar de andere het eerst over boord gegaan en dan had hij het misschien nog wel kunnen uithouden. Later is de Gemeenteschouwburg tevens, eigenlijk op de reputatie van Royaards: eerst was de leiding in de handen van Faalborn en Verbeek, daarna Van Dalsius en Verbeck: nu ligt de Stadschouwburg eigenlijk op zijn rug.

Dat is zoowat in groote trekken de historische loopbaan van Verkade.

Nu eenige bijzonderheden over zijne artistieke opvattingen; hij heeft altijd voorliefde gehad voor klassieke stukken; doch, helaas in den loop der jaren, is hij door finantieele lasten wel een beetje gedwongen geweest zijn repertoire in te deelen naar de verlangens van het publiek. Zooals reeds gezegd, door de omstandigheden werden de Schouwburgdirecteuren een beetje te veel exploitanten van een zaal, van een theater, in plaats van leiders van artisten. Daarbij kwam toen nog de verbreiding van de socialistische leer over de tooneelkunst als volkskunst. Volgens onze zegsman is tooneelkunst nu direct geen volkskunst, neen het tooneelspel is slechts voor iemand die een soort orgaan bezit om dat spel te genieten en te waardeeren.

Het tooneel werd echter te veel zaalexploitatie en zoo hebben de tooneelspelers zelf indirect meegewerkt aan het ontstaan van de Film-exploitatie. De duurste film blijft nog altijd goedkooper dan het goedkoopste tooneelspel, daar het aantal vertooningen van een tooneelspel kan men een bepaald aantal keeren vertoonen en op bepaalde plaatsen, en dan is 't uit.

Wilden de tooneelspelers niet verhongeren, dan moesten ze meegaan met den drang van 't publiek: een individueel artist, een schilder bv. kan gemakkelijker zijn artistieke houding volharden en liever verhongeren, dan liegen aan 't publiek. Doch bij gezelschappen heeft men rekening te houden met meer personen en die kan men toch niet en bloc laten verhongeren. Voorloopig is er, volgens Verkade geen hoop dat het tooneel aan de financieele worginggreep ontkomen zal er zich vrij artistiek ontwikkelen kan.

Als kunst is het Tooneelspel in de laatste tientallen jaren zeker ver vooruit gegaan en daar heeft ontegenzeggelijk, Royaards en de Heer Verkade zelf ontzaggelijk veel toe bijgedragen. De eischen van het publiek zijn ook veel grooter dan vroeger. De Heer Verkade is er diep van overtuigd, dat — wat men er ook tegen mogen zeggen — de uitvoeringen van het Nederlandsche Tooneel in niets moesten onderdoen voor de beste in London, Parijs of Berlijn integendeel in Holland waren ze beter zelfs. Er is nu ook meer karakterspel te zien. Vroeger gold na de klassieke stukken het z.g. ster systeem: d.w.z. alle aandacht en alle studie werd gewijd aan hoogstens 2 hoofdpersonen, maar nu worden die spelen meer als ensemsible stukken gespeeld: ieder speler wordt in de juiste waarde en verhouding gezet die hij moet innemen in 't spel: niet alleen moeten dus de hoofdpersonen voldoen, maar al de spelers, het ensemble dus. Zoo zijn vele stukken van Vondel gespeeld door Royaards en stukken van Shakespeare door Verkade ook nog „St. Jaan" van Shaw, „De Gele mantel" e. a. die allen karakter en ensemblestukken waren. Voor Verkade's tijd kan de Koniklijke Vereeniging hoogsten van 1 tot 3 keer een Shakespeare opvoeren en dan was 't meer dan voldoende, doch Verkade heeft het gebracht tot 100 keer ja zelfs tot 400 keer (Hamlet). Deze cijfers spreken voor zich zelf: zij bewijzen ons hoe ontzaglijk groot de invloed van den Heer Verkade is geweest en nog is op ons Nederlandsch Tooneel.

Dit zijn dus eenige losse opmerkingen over de artistieke ideeën van den Heer Verkade meer niet, wij hebben heelemaal de pretensie niet ook maar iets van het diepere artistieke leven van den Heer Verkade aan 't licht ge bracht te hebben! Het is slechts een kleine, uiterlijke schets en wij hopen dat onze lezers het dan ook zoo zullen opnemen.

De tijd van afscheid was aangebroken. De Heer Gauw, de Havenmeester, kwam het gezelschap halen om het naar de wachtende tankschepen te varen en zoo kwam natuurlijk van zelf een eind aan ons klein onderhoud.

Wij hebben de eer gehad zelf de Heer Verkade aan boord te mogen brengen en wij kunnen verzekeren dat wij de eer een van Nederland's grootste tooneelspelers, dien dienst te hebben mogen bewijzen, zeer op prijs gesteld hebben.

BERICHTEN.

Vondeling.

Donderdagavond is in het Hospitaal St. Elisabeth een pasgeboren kindje binnengebracht dat ter vondeling was gelegd.

Hr. Ms. J. M. van Nassau.

Dit flotillevaartuig gaat Maandag a.s. varen naar Aruba en zal denkelijk Vrijdag a.s. terugkomen.

[illegible]

Op 31 Augustus j.l. heeft het Hare Majesteit Koningin Wilhelmina der Nederlanden, behaagd onderscheidingen te verleenen aan de volgende personen:

De Heer Charles de la Trij Ellis, President van 't Hof, Ridder van den Nederlandschen Leeuw.

De Heer J. L. Penha bevordert tot officier van Oranje Nassau. De Heer J. H. Haayen, Ridder van Oranje Nassau, alsook de Heeren B. D. Duque, Kapitein W. v. d. Donker, en de Heer L. C. Kwartz op Aruba. De gouden eere medaille is verleend aan den Heer A. E. Goilo, onderwijzer aan de St. Jozefschool, Pietermaai, de zilveren eeremedaille aan de Heer C. Casiano, sergeant-majoor met pensioen, alsook aan Sergeant P. C. de Wit en aan R. C. Richardson te St. Martin en eindelijk de bronzen eere medaille aan Mej. Steba, die dienstbode is bij de familie M Penso.

Aan alle gedecoreerden onze beste en hartelijkste gelukwenschen voor deze zoo eervolle onderscheidingen.

Retraites.

Dinsdagmorgen is de retraite gesloten voor de jongens van de twee hoogste klassen van het St. Thomas-College. Mgr. Verriet heeft in de kapel van 't Weeshuis een H. Mis opgedragen en de slotpredikatie gehouden. Allen zijn uiterst tevreden over den zegenrijke afloop. Van 14—18 September wordt op Welgelegen zelf een retraite gehouden voor de meisjes van de hoogste klassen van het St. Martinus-gesticht, welke retraite zal geleid worden door den Zeer Eerw. P. Cl. D. v. d. Looy.

Hoogstwaarschijnlijk zal van 15—18 Sept. in het oude Weeshuis, de retraite plaats grijpen voor de Katholieke jongens der Ambachtsschool „San Hose."

Welkom!

Dinsdag l.l. is de Heer Dessertine rechter aan het Hof alhier, van zijn dienstreis naar de Bovenwinden teruggekomen met de Atlas!

Op reis!

Op 25 Aug. is de Heer Hayen, Inspecteur der Belasting, met de Venezuela uit Amsterdam vertrokken en zal hier 13 September aankomen.

Dietse Spelers.

Zaterdagavond hebben de Dietse Spelers in Roxy „Ernst van Ernst" opgevoerd en Dinsdagavond „De Generale Repetitie". Dit laatste stuk schijnt nogal bevallen te zijn. Den dag te voren hadden ze „De Duivel" opgevoerd in de club Asiento op Emmastad. De twee avonden in Roxy waren onvoldende bezet. Woensdag half vier zijn de spelers met 't C.S.M. tankbooten naar Maracaibo vertrokken, waar zij een voorstelling zullen geven voor de Hollandsche Colonie aldaar: Zaterdag zijn ze weer terug, om dan weer naar Aruba te vertrekken (Maandag) waarna ze Vrijdag zullen terugkeeren, hoogstwaarschijnlijk met Hr. Ms. J. M. van Nassau. Op 14 September daarop zullen ze met het M.S. Colombia weer naar 't Moederland vertrekken.

Vertrek Padvinders.

Woensdagnamiddag zijn met veel geestdrift de Curaçaosche Padvinders naar Aruba vertrokken per SS. Amor der K.N.S.M. Goede reis!

Radio uitzending MS. Colombia.

Zondagmiddag heeft het MS. Colombia de kinder-operette „Doornroosjes" uitgezonden, welke voor den microphoon gespeeld werd door de zangvereeniging „Onderling Genoegen" met medewerking van de Padvinders van Groep II, alles onder de leiding van den Heer Rietkerk met aan de piano de Heer O. Römer en de Heer [illegible] uitzending kwam goed door. Dit is zeker een goed initiatief en wij hopen dat wij er meer keeren gebruik zullen maken.

Thé Dansant.

Zondagnamiddag hebben de Heer en Mevrouw Kiès, een Thé-dansant aangeboden aan de Dietse Spelers a/b van het MS. Colombia. Er waren veel genoodigden. Waren aanwezig Gouverneur SCHOTBORG, de Heer HERMAN BOOMGAART, de officieren van den flotielje-leden, Commandant van de Politie en de mariniers enz., de Heer Gronemeijer, gouvernementssecretaris e.a.

Dietse spelers en Aruba. Een vergissing.

In ons vorig nummer hebben wij gemeld dat Aruba 1700 gulden aan de Dietse Spelers zou gegarandeerd hebben: bij nadere inlichtingen is ons gebleken dat dit bedrag veel minder is.

Ontvangen.

In dank ontvangen een schitterend propaganda-foto-album van de Katholieke Radio-Omroep-Heerengracht 118 Amsterdam.

Sportclub „La Fama".

Morgen, Zondag 3 Sept. 4 uur in de namiddag zal deze club hare tennisbanen openen op het terrein te Cornet. Hartelijk dank voor de ons gestuurde uitnoodiging.

Voordrachtavond Verkade.

Gisteren ~~acht dagen geleden~~ heeft de Heer Ed. Verkade in de tooneelzaal van het St. Thomas-College, de Macbeth van Shakespeare voorgedragen voor de Eerw. Fraters. De uitbeelding was schitterend: 2 uur lang heeft de Heer Verkade zijn gehoor geboeid door zijn hooge kunst.

Toeristen.

Op Koninginnedag zijn 80 toeristen uit Aruba met de „Trujillo" hier aangekomen. Naar verluidt komen er vandaag ook toeristen uit Venezuela.

Uitvoering in „Theater Brion."

Zondag 10 Sept. zullen de Dietse Spelers eene uitvoering geven in Theater Brion. Waarschijnlijk zal: „Een huwelijk onder Lodewijk de XVe opgevoerd worden.

Apostolaat ter Zee en Ed. Verkade.

Onder auspiciën van het Apostolaat ter Zee, zal de Heer Verkade Maandag 11 September een voordrachtavond geven in Theater Brion, 's avonds om 8.30 uur. Het programma zal in den loop van deze week bekend worden.

Koninginnefeest.

Dit feest is heel goed gelukt, er was enorm veel volk op de been: overal zag men vlaggen en het auto en busenverkeer was geweldig, zooals in den goeden ouden petrolietijd. Bij de aubade waren er heel veel kinderen: iets nieuws was dat de jongens van St. Thomascollege met muziek en vliegende vaandels naar het Fort Amsterdam gemarcheerd zijn; de geweldige stoet maakte een flinke fleurige indruk: dat was een schitterend begin van 't feest: Gouverneur Schotborgh die begeleid was door Luitenant Fens en den Inspecteur Fr. Radulphus heeft de kinderen toegesproken van het bordes af. De Parade met vrijwilligers, mariniers en matrozen was zeer goed. Om 10 uur was er een goed bezochte receptie op 't Gouvernementshuis, alleen was 't jammer dat even na tien uur de brug open bleef tot 11 uur voor de zwemwedstrijden, zoodat degenen van Otrabanda, die op de receptie geweest waren met hun auto niet overkonden. De Commissie zal wel zoo goed zijn 't volgende jaren daar rekening mee te houden. Voor de behendigheidswedstrijden op het Damplein waren er betrekkelijk weinig ingeschreven; de belangstelling echter was groot, het was daar zoo vol [illegible] tegenwoordiger der Pers er niet meer kon bij houden. Bij de uitdeeling der Neerlandia-prijzen heeft de Heer Millet de Saint Aubin Voorzitter van het A. N. V. gesproken; daarna de Heer Rustige, Secretaris. Alle punten van 't programma zijn naar voldoening afgewerkt. Zwemdemonstratie, ezelrijden, voetbalwedstrijd (door Jong-Holland gewonnen met 1—0 tegen R.C.C.) 's Avonds op Brionplein en gouvervementsplein enorme massa's volk voor het bijwonen van de Cinevoorstelling, de Muziekuitvoeringen van Cecilia en Scherpenheuvel en natuurlijk het vuurwerk, dat zooals steeds heel goed geslaagd is.

Onze gelukwenschen aan de Feestcommissie.

Een Philipsnatriumlamp in Amerika.

Tijdens de onlangs gehouden jaarvergadering van de New York Electric Society werd de Philips natriumlamp gedemonstreerd. De aanwezige ingenieurs en technici toonden groote belangstelling voor deze nieuwe lichtbron, die reeds in tal van landen van Europa zijn practische bruikbaarheid heeft bewezen. Bij de op de demonstratie volgende discussie bleek, dat de vergadering unaniem van meening was dat speciaal voor wegverlichting de natriumlamp kan worden beschouwd als de lichtbron voor de toekomst, daar het mindere stroomverbruik, gepaard met de verhooging der zichtbaarheid der met natriumlicht licht verlichte voorwerpen, de economie eener installatie 16 tot 20 malen grooter maken dan die van een verlichting met de gebruikelijke lichtbronnen. Naar aanleiding van deze kennismaking met het natriumlicht gaan er ook in Amerika stemmen op, die op ruime schaal toepassing van natriumlampen bij wegverlichting verlangen.

Reeds heeft de General Electric Company een weggedeelte tusschen Schenectady en Albany met dit systeem verlicht, waarbij zij, daartoe gerechtigd op grond van hare overeenkomsten met de Philips Fabrieken, de door Philiqs ontwikkelde lampen tot voorbeeld heeft genomen.

De N. Y. Times en andere bladen bespreken in enthousiaste bewoordingen de mogelijkheden die de toepassing van de nieuwe lichtbronnen openen en brengen hulde aan het door het Philips Laboratorium verrichte pionierswerk.

Natriumverlichting te Katwijk.

Te Katwijk werd einde Juli officieel de verlichting met Philips „Philora" natriumlampen op den nieuwen weg van Katwijk naar Katwijk a/zee in gebruik genomen.

Hierbij worden toegepast 100 Watt gelijkstroom Natriumlampen in armaturen, die zich 8,5 meter boven den weg bevinden, gemonteerd op masten welke op een afstand van ca. 50 meter aan *een* zijde van den weg geplaatst zijn.

Wanneer beginnen ze eens in Curaçao met Natrium-verlichting? Op onze zwarte asfalt wordt het tegenwoordige licht bijna niet weerkaatst zoodat het lichteffect zeer klein is. Natriumverlichting is goedkooper en schijnt veel beter te zijn.

Comite Prins Willem van Oranje.

Het oordeel van de Sub-Commissie over de ingezonden opstellen.

De Sub-Commissie, bestaande uit 4 heeren, die op uitnoodiging van den Voorzitter der Schoolcommissie op zich genomen hadden de ingezonden opstellen te beoordeelen, is thans gereed gekomen met haar werk. Zij heeft het zeer groote aantal opstellen nauwkeurig bestudeerd en ten slotte heeft zij de navolgende inzenders als prijswinnaars bij het Comité voorgedragen, met welke voordracht het Comité [illegible] is de 1ste prijs toegekend aan [illegible] Segundo Schouwé van de Hendrikschool op Curaçao. De prijs bestaat uit een leeren riem met horloge in het sluitstuk.

Uit die met 8 jarigen cursus is de 1ste prijs toegekend aan Pascuala Maduro van de St. Maria-school op Aruba. Deze prijs bestaat uit een Eastman Kodak in luxe-uitvoering.

Uit de groep met 6 jarigen cursus is de 1ste prijs toegekend aan Joseph Mackay van de St. Jozefsschool op Curaçao. Deze prijs bestaat eveneens uit een Eastman Kodak.

Ofschoon hiermede de prijswinnaar van elke groep is aangewezen, heeft het Comité, op voordracht van de Sub-Commissie en gezien het groote aantal uitstekende opstellen, dat werd ingediend, gemeend nog enkele andere prijzen te moeten toekennen. Daarvoor komen in aanmerking de navolgende inzenders:

Frieda Paulborn
van de Wilhelminaschool
op Curaçao

Florence Debrot
v|h St. Martinus Gesticht
op Curaçao

Mies van Lindonk
van de schoolvereeniging Negropont
op Curaçao.

Deze leerlingen ontvangen ieder een keurige vulpen en een „eversharp" potlood, in luxe-uitvoering.

Verder komen in aanmerking voor een prijs:

Marvel Marcelina op Bonaire
Florence Johnson op Saba
Hyacinth Connor op St. Maarten
Hugh Lopez op St. Eustatius

die eveneens een vulpen en een potlood ontvangen, alsook een exemplaar van het bekende werk van Professor Dr. P. L. Muller, getiteld „Onze gouden eeuw."

Het Comité heeft de respectievelijke Hoofden van scholen uitgenoodigd, de prijzen met een toepasselijk woord aan de winnaars uit te reiken.

Curaçao, 29 Augustus 1933.

De Secretaris
R. E. Kies.

RADIONIEUWS.

K. R. O. Uitzending via den Phohi-zender.

(Golflengte 16,88 en | of 25,57 M)
(11,5—12 en | of 17—18 Kiloc.

OP ZONDAG, 3 SEPTEMBER 1933, VAN 15.00—16.00 UUR A. T.

1. Pausmarsch.
2. Ouverture „La fille du régiment, G. Donizetti, door het K.R.O. Orkest o.l.v. Johan Gerritsen.
3. De wereld in vogelvlucht, door Paul de Waart.
4. Les Patineurs, wals... E. Waldteufel, door het K.R.O. Orkest o.l.v. Johan Gerritsen.
5. Prozaschets „Met den Missionaris op dorpsbezoek". J. v. d. Kolk M.S.C. voorgedragen door Ludwina Diepenbrock.
6. a. Sherpherds Hay... P. Grainiger
   b. Molly on the shore, door het K.R.O. Orkest o.l.v. Johan Gerritsen.
7. van en voor de Missiepost.
8. Aan Uwe Koning der eeuwen, door het K.R.O. Orkest o.l.v. Johan Gerritsen.

Op Zondag, 10 September 1933, Van 15.00—16.00 uur a. t.

1. Pausmarsch
2. Für dich, Rio Rita, paso doble Santengini door de KRO-BOYS o.l.v. Piet Lustenhouwer
3. De wereld in vogelvlucht door Paul de Waart
4. In lauschiger Nacht, wals.. Carl Ziehrer door de KRO-BOYS o.l.v. Piet Lustenhouwer
5. "Wat in Nederland verscheen" door Antoon van Duinkerken.
6. Just an echo in the valley H. Woods door de KRO-BOYS o.l.v. Piet Lustenhouwer
7. Van en voor de Missiepost.
8. Aan U, o Konidg der eeuwen.

Op Zondag 17 September 1933 Van 15.00—16.00 uur A.T.

1. Pausmarsch
2. Ouverture Figaro's Hochzeit W. A. Mozart door het K. R. O. Orkest o.l.v. Johan Gerritsen
3. Van en voor de Missiepost
4. Salut d'amour Edw. Elgar door het K.R.O. Orkest o.l.v. Johan Gerritsen
5. De wereld in vogelvlucht door Paul de Waart
[illegible]
7. Medische causerie
8. Aan U, o Konig der eeuwen.

Aankomst en vertrek der schepen in de maand September 1933.

S.S.	Aankomst van	Vertrek naar
Stuyvesant	3 New-York	3 Amsterdam
Falcon	3 Maracaibo	3 New-York
Miranda	— Curaçao	3 Maracaibo
El Libertador	3 Maracaibo-Aruba	4 Aruba-Maracaibo
Heinz Horn	4 Hamburg	4 Cartagena
Cottica	4 Amsterdam	4 New-York
Frida Horn	4 Hamburg	4/6 Jacmel, Kingston, P. Principe
Alkmaar	5 Costa del Pacifico	5 Liverpool, R'dam
Trujillo	5 La Guaira	5 Aruba
El Libertador	6 Maracaibo-Aruba	6 La Guaira
Abana	6 Hamburg	6 P. Barrios
Remuera	6 Londen	7 Cristobal, New-Zealand
Alemania	6 Maracaibo	7 Aruba, Maracaibo
Bennekom	7 Amsterdam	7 Costa del Pacifico
Astrea	7 New York	7 Aruba, Maracaibo
Caribia	7 Hamburg	7 P. Barrios
Trujillo	7 Aruba	— Curacao
El Libertador	8 La Guaira	8 Maracaibo
Amor	8 Aruba, Maracaibo	8 P. Cabello, New-York
Alkmaar	9 Costa del Pacifico	9 Liverpool, R'dam, A'dam
Syra	9 P. Barrios	9 Hamburg
J. Sebastian Elcano	9 Barcelona	10 Cristobal
Vestvangen	9 Paramaribo	10 New-Orleans
Trujillo	— Curaçao	10 La Guaira

THEATER BRION.

MAANDAGAVOND 11 SEPT. 8.30 uur

VOORDRACHTAVOND

door den Heer

ED. VERKADE

van

BEROEMDE KLASSIEKE STUKKEN.

Voor programma: zie aankondiging volgende week.

Het Bestuur van 't Apostolaat ter Zee

Afd. Curaçao.

Compania Trasatlántica
(Spaansche Lijn.)

Eerstvolgende afvaarten van Curaçao:

naar Pto. Colombia, en Cristobal:

SS. „JUAN S. ELCANO“ 9-10 Sept., 9-10 Nov., 9-10 Jan. 1934.

naar Pto. Cabello, La Guayra, STO. DOMINGO, San Juan, Canarias, Cadiz en Barcelona:

SS. „JUAN SEB. ELCANO“ 17-18 Sept. 17-18 Nov. 17-18 Januari 1934.

SS. „MARQUES DE COMILLAS“ 18-19 Oct., 18-19 Dec.

naar Pto. Colombia, Cristobal, PTO. LIMON, PTO. BARRIOS, HAVANA, NEW YORK, Cadiz en Barcelona:

SS. „MAGALLANES“ 10-11 Oct., 10-11 Dec.

Passages naar New Orleans en andere plaatsen met overscheping in Cristobal, kunnen hier worden uitgereikt.

Alle inlichtingen te bekomen bij:

S. E. L. MADURO & SONS, Agenten.

De Ruyterplein No. 2. **Telefoon No. 72 & 505.**

THE NEW-ZEALAND SHIPPING CO., LTD., SHAW SAVILL & ALBION CO., LTD.,

SNELSTE VERBINDING MET PASSAGIERSBOOTEN TUSSCHEN CURACAO EN

PANAMA & NEW-ZEALAND	SS. “REMUERA”	(11.500 Ton)	(C & T)	6/7 Sept.
	SS. “TAMAROA“	(12.500 Ton)	(C)	19/20 Sept.
	SS. “ROTORUA“	(12.250 Ton)	(T)	14/15 Oct.
LONDEN & SOUTHAMPTON	SS. „MATAROA“	(12.500 Ton)	(C)	10/11 Oct.
	SS. „RUAHINE“	(11.000 Ton)	(C)	30/31 Oct.
	SS. “REMUERA“	(11.500 Ton)	(C & T)	19/20 Dec.

C — Cabin Klasse T — Toeristen Klasse

Cabin & Toeriste Klasse naar Panama	£ 5.—	(minimum)
Cabin Klasse naar New Zealand	£ 42.—	„
Toeriste Klasse naar New Zealand	£ 28.—	„
Cabin Klasse naar Engeland	£ 30.—	„
Toeriste Klasse naar Engeland	£ 20.—	„

PASSAGEPRIJZEN WORDEN BEREKEND VOLGENS DEN KOERS VAN DEN DAG.

S. E. L. MADURO & SONS, Agenten.

De Ruyterplein 2. **Telephoon: No. 72 & No. 505.**

JOHN G. EMAN, Agent Oranjestad Aruba.



Vol Gezondheid en Levenslust

vrij van Ziekte en Slapte —
zoo zoudt gij U willen voelen en — *dat kàn.*

Tenzij gij lijdt aan een organisch gebrek, is er absoluut geen reden, waarom gij U niet gezond en krachtig zoudt voelen

Duizenden hebben met dezelfde moeilijkheden te kampen gehad als gij en zij hebben nieuwe gezondheid en levenskracht geput uit Sanatogen.

Sanatogen zal ook Uw gezondheid verbeteren en Uw zenuwen nieuwe kracht geven.

Overdenk eens, hetgeen een geneesheer in het Medisch Tijdschrift „The Medical Press and Circular“ schreef:

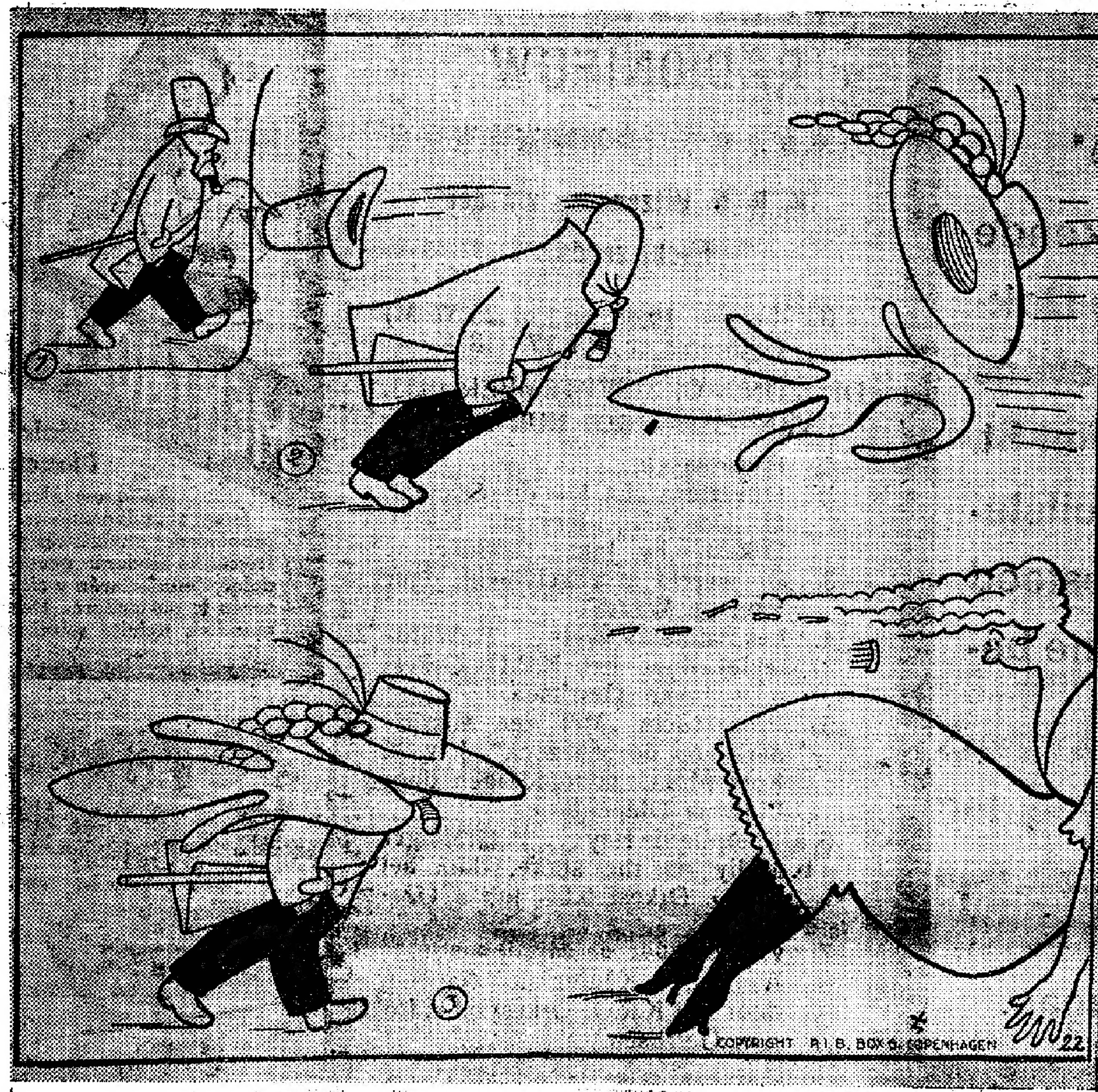
„Sanatogen wordt gemakkelijk door de maag opgenomen en heeft een merkwaardig snelle uitwerking, die zich openbaart in de gestadige toeneming van kracht en energie. Sanatogen brengt de blos der gezondheid op de wangen terug.“

Waarom zoudt gij U langer slap blijven voelen, gekweld door zenuwzwakte en gebrek aan energie?

Gå nog vandaag naar Uw Apotheker

SANATOGEN

Het Zenuwsterkend Voedsel.
In alle Apotheken



Adamson in den storm.

Bekendmaking.

Aan de eigenaren van gebouwen en getimmerten in het stadsdistrict alhier wordt hierbij bekend gemaakt, dat op 1 October a.s. in werking zal treden het bepaalde bij artikel 156 van de „Algemeene Politiekeur“ 1917, luidende:

„De eigenaar van een gebouw of getimmerte in het eerste of stadsdistrict is verplicht te zorgen, dat:

a. het voorzien zij van een duidelijk zichtbaar, bij den Ambtenaar van het Bevolkingsregister tegen betaling verkrijgbare plaat, welke het nummer vermeldt, door dien Ambtenaar voor het betrokken gebouw of getimmerte bepaald, met dien verstande, dat elke woning, om zelfstandig tot huisvesting te worden ingericht, een plaat, vermeldende een afzonderlijk nummer, zal moeten verkrijgen.

Na aankoop van bedoelde plaat wordt zij zoo spoedig mogelijk, vanwegen den Ambtenaar in het vorig lid genoemd, op een daarvoor geschikte plaats aangebracht. welke ter hoogte van ten minste anderhalven Meter en ten hoogste drie Meter boven den beganen grond gelegen, zoo mogelijk van den openbaren weg zichtbaar zij;

b. dat het daarop of daarbij geplaatste nummer in goed leesbaren staat onderhouden blijft.

Bij vernummering van het perceel mag het oude nummer, mits doorgestreept, nog zichtbaar blijven gedurende den tijd van één jaar, te rekenen van den dag, waarop het nieuwe nummer aangebracht is.“

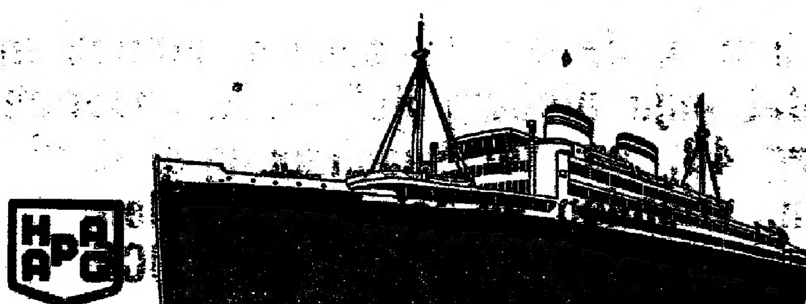
Overtreding van het bepaalde bij dit artikel wordt gestaft met eene geldboete van ten hoogste vijftig gulden.

De prijs van de nummerplaten is thans vastgesteld op f. 0.60 per plaat, [illegible] lende nummerplaten zullen moeten voorzien, is de prijs per nummerplaat bij een afname van meer van 10 stuks bepaald op f. 0.50.—

Curaçao, den 15n Augustus 1933.

De Ambtenaar van het Bevolkingsregister op Curaçao.

3—3 M. BARTELS DAAL.



HAMBURG-AMERIKA LINIE
(HAMBURG-AMERICAN LINE)

Fast Passenger and Freight Service with the luxurious and new Motorships:

ORINOCO & MAGDALENA

(14,100 TONS DISPLACEMENT)

two of the best boats in service between Westindies, Central-America, and Europe.

Now in construction to be put soon in service, two other modern Motorships with still greater improvements, viz:

CARIBIA & CORDILLERA

(18,000 TONS DISPLACEMENT - 17 KNOTS SPEED)

NEXT SAILINGS:

to Puerto Colombia, Cartagena, Cristobal*, and Puerto Limon:		to Plymouth, Cherbourg, Amsterdam, and Hamburg, via Venezuela, and Trinidad:	
Caribia	Sept. 7	Syra	Sept. 9
Troya	Sept. 28	Caribia	Sept. 21

FREIGHT SERVICE ONLY:
(Next Sailing subject to Change)
to Puerto Colombia and Cartagena, eventually via Santa Marta:

Altona Sept. 6

SERVICE WITH MARACAIBO:
with the branch steamer [illegible] for Passengers and Freight running between Curaçao and Maracaibo, eventually Aruba and Bonaire, in connection with the above transatlantic boats.

For further informations please apply to the Agents:

EDWARDS, HENRIQUEZ & CO.

CURAÇAO, De Ruyterplein 1—3, Telephone: 106

W. F. CRAANE, ARUBA

Bekendmaking.

De waarnemend Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst maakt hierbij bekend, dat hij behalve des Donderdags, op alle werkdagen te spreken zal zijn van 11—12 uur v.m.

De wnd. Directeur voornoemd,

2-2 W. H. WINKEL.

BEKENDMAKING.

Te beginnen met **Donderdag**, den **4 Mei 1933**, en zoolang er zaken zijn, die in de termen vallen om te worden verkocht, zal er **elken Donderdag (met uitzondering van eventueele feestdagen)**, ten kantore van de N. V. De Spaar- en Beleenbank van Curaçao openbare verkooping worden gehouden van bij de genoemde vennootschap beleende voorwerpen.

De verkooping zal telkens des **voormiddags te 9 uur** een aanvang nemen.

De voorwerpen, die in de termen vallen om te worden verkocht, zijn die, welke zijn beleend van **1 Januari 1931** tot en met **31 December 1931** onder **No X 3652** tot en met **No. A 1882** en waarop de interesten niet zijn voldaan.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop van hunne panden te voorkomen door de verschuldigde interesten aan te zuiveren.

Willemstad, den 13 Maart 1933.

De Voorzitter,

25 P. L. Gorsira.

Broedeieren

Witte leghorn 25 ct.

Witteweg 45.

ALUMINUM LINE.

Geregelde vracht en passagiersdienst tusschen New Orleans, Mobile, **Port au Prince, Santo Domingo**, CURACAO, Puerto Cabello, La Guaira en PARAMARIBO, en **vandaar direct naar CURAÇAO** en New Orleans als volgt:

	Vertr. NEW ORLEANS	Aank. CURAÇAO	Aank. PARAMARIBO
SS. “DALVANGEN“	Sept. 2	Sept. 13	Sept. 19
SS. “VESTVANGEN“	Sept. 25	Oct. 4	Oct. 10
SS. “DALVANGEN“	Oct. 14	Oct. 25	Oct. 31

	Vertr. PARAMARIBO	Aank CURAÇAO	Aank. NEW ORLEANS
SS. “VESTVANGEN“	Sept. 6	Sept. 10	Sept. 18 *
SS. “DALVANGEN“	Sept. 27	Oct. 1	Oct. 9
SS. “VESTVANGEN“	Oct. 18	Oct. 22	Oct. 30 *

* De schepen aldus gemerkt gaan naar MOBILE, Ala.

S. E. L. MADURO & SONS, Agenten.

De Ruyterplein 2. **Telephoon No. 72 & No. 505.**

JOHN G. EMAN, Agent Oranjestad Aruba.

No Consienta en Estar Siempre Enferma

La espalda dolorida revela Desórdenes de los Riñones



El Lumbago

con sus dolores constantes y desesperantes, hace de la vida un verdadero martirio. No espere que los padecimientos que la atormentan hoy la obliguen mañana a guardar cama.

Existe un medio rápido y sencillo de combatir con éxito sus males. Adquiera un frasco de Píldoras De Witt para los Riñones y la Vejiga. Veinticuatro horas después de iniciar su tratamiento, usted podrá comprobar que le están haciendo bien.

Innumerables pacientes que habían padecido años enteros, muchos de ellos obligados a guardar cama durante meses, deben la salud y el vigor de que gozan actualmente a las Píldoras De Witt. Estamos convencidos que tomando las Píldoras De Witt, usted se restablecerá rápidamente. Todos y en cualquier momento pueden tomar las Píldoras De Witt: no importa la edad o el grado de debilidad del paciente. Exija las legítimas Píldoras De Witt.

PILDORAS DE WITT para los Riñones y la Vejiga

Have “ARCHER” Do It.

UNIQUE MACHINE Co.

DAMPLEIN.

Phone 572.

Seunt het Apostolaat ter Zee.

Katholieke filmliga.

Het congres te Antwerpen.

Op 20 Juli werd in het St. Jan Berchmanscollege te Antwerpen het congres gehouden der katholieke Filmliga. De dag werd geopend met een plechtige H. Mis, opgedragen door den zeereerw. heer Cartuyvels, algemeen bestuurder der Katholieke Filmliga. Na het Evangelie beklom pater Morlion O. P. bestuurder van Docip, den kansel om al de film-ondervindingen van het afgeloopen jaar samen te vatten in een zuiver godsdienstige beschouwing: „het geweten tegenover de film."

De eerw. spr. kwam tot het volgende besluit: Het geweten is de stille macht die sterker moet kunnen zijn dan de luidruchtigste filmsensatie. Dus: in geweten de „filmleiding" volgen; filmkennis en kennissen beinvloeden om zich ook door filmleiding te laten leiden; gemeenschappelijke boycot van de slechte films en georganiseerden steun aan de goede films. Ziedaar de weg, die van het geweten uit tot de overwinning kan leiden, zelfs tot het einddoel dat wij moeten nastreven, en dat is: **een Katholieke filmproductie waar het geweten een stem krijgt.**

Na de H. Mis vulden de talrijke congresdeelnemers de groote feestzaal van het St. Jan Berchmans College, waar de morgenbespreking zou plaats hebben.

Ook tal van Nederlanders waren tegenwoordig:

De eerw. pater Welter O. P. voorzitter der kath. keuringscommissie, vice-voorzitter der K. F. Centrale te Amsterdam, de heeren Smithuyzen en Nelissen van Eidophon, Jan Hin, de heer Tepe, voorzitter K. S. A. Leiden, dr. Hoeben, secretaris van de katholieke pers-internationale, de E. H. Rector Brink, den Haag.

Vooreerst werd door prof. Fransen, alg. voorzitter het woord verleend aan den heer A. v. Domburg, den bekenden katholieken filmcriticus uit Nederland. Spreker behandelde het onderwerp „Filmleugen". Zijn cordaat en krachtig woord, had gemakkelijk werk met het afrakelen van wat hij terecht de „levensleugen" in de film noemde. Hij wees op die onzinnige operettes en fantasieën, waar het leven bewust verdraaid wordt, waar de gewone mensch wordt verzadigd met het aanschouwen van een schijnwereld van rijke nietsnutters, die hoogstens kunnen glimlachen en liedjes zingen, bij wien „ondeugd" gewoonlijk „deugd" heet en omgekeerd. Spreker zegt dat de katholieken alles in het werk moeten stellen om aan die levensleugen in de film die het gezonde volksleven aantast een einde te stellen. Hij geeft ook enkele interessante beschouwingen ten beste over de actie die in Nederland gevoerd werd en nog zal gevoerd worden o.a. **de stichting van het katholieke filmfront.**

Na deze spreekbeurt ontspon zich een klein debat waaraan talrijke aanwezigen deelnamen. Wij noteeren terloops een tusschenkomst van pater Lunders O. P. die doet opmerken dat de heer van Domburg schoon klagen heeft, maar dat Nederland feitelijk nog van de meest leugenachtige en gevaarlijke films verschoond blijft nl. de Fransche Vaudevilles die in Vlaanderen doordringen. Deze zijn nog veel erger dan b.v. de Duitsche operettes. De katholieken moeten deze films ongenadig uitschakelen. Ook de heer Luyten merkte op dat Vlaanderen zich al te veel laat leiden door den smaak van het Brusselsche boulevard-publiek en dat er een poging zou moeten gedaan worden om betere informatiebronnen en een betere selectie ter beschikking van onze zaalbestuurders te stellen.

Daarna sprak de Heer Richard Muckermann, leider der katholieke persactie in Duitschland over „Film en Pers". Er zijn twee wegen in de filmbeweging. Eerste weg: filmproductie (rechistreeksch middel) tweede weg: (onrechtstreeks) de filmpers. De pers heeft als plicht: 1. de algemeene opvoeding van het publiek: 2. de kritiek: leiding van het publiek en indirect van de productie. Kritiek moet vooral op levensbeschouwing berusten, doch moet technisch ook verstandig zijn zelfs scheppend; 3. de advertenties bewaken en deze voor slechte films weigeren: niet denken de kritieken die wij schrijven zijn een tegenvergif en een vergoeding."

De film moet in de pers een bondgenoot zien, die haar ten andere hielp groot worden. Doch zij moet dan ook met haar gegronde opmerkingen rekening houden. Als pracitsch besluit wijst de Heer Mückermann op de noodzakelijkheid van een katholiek persbulletin dat de katholieke kritici moet helpen en groepeeren om ze aldus tot een macht samen te brengen. Dit persbulletin bestaat in Duitschland en bewijst er groote diensten. Ook h'er te lande zal er weldra een verschijnen door de zorgen van de Kath. Filmactie (een in 't Nederlandsch en een in 't Fransch). Zoo kon het katholicisme, met de hulp van den Heer, weldra tot grooten invloed zoowel op de filmproductie als op filmclientele.

Aan de besprekingen namen deel o.a. de Heer W. Rombauts (filmcriticu bij de redactie van „De Standaard,') de heer van den Broek (Nederland) die er op wees, dat er slechts weinige journalisten zijn, die goede filmcritici zijn. Hij vraagt een opvoedencursus voor journalisten en de heer Tepe, voorzitter van de Katholieke filmcentrale in Nederland, de uiteenzet, dat de Nederlandsche wetgever, niet alleen een officieel keuringsinstituut heeft ingesteld, maar dat hij zelfs aan de Katholieken het recht op nakeuring heeft toegekend.

De directeur der „Eidophon", de heer Smit-huizen gaf ten slotte een overzicht van het werk dezer maatschappij.

Na de sluiting dezer morgenzitting vergaderde pater Morlion met de journalisten om nogmaals een beroep te doen op aller samenwerking en medewerking tot het bekomen van een goed scenario.

In den namiddag had een huishoudelijke vergadering der Film Centrale plaats terwijl in de groote zaal Nederlandsche stille en geluidsfilms werden afgedraaid van Manus Francken Otto van Neijenhoff, G. Aalfs, Dick Laan, Jan Hin en de Japansche film „Nipon".

Des avonds werd een groote feestzitting gehouden. Vertoond werden enkele kleine avant-garde films. „Yzerbedevaart van de Keuckeleire en „Nooit meer oorlog" van Vermeulen.

Prof. dr. Fransen sprak over „Nederlandsche cultuur en film."

Verder werden nog gedraaid twee Nederlandsche geluidsfilms: „De Trekschuit" door Otto van Neyenhoff en „De Steeg" van Jan Koelinga, alsmede „Das Meer Ruft" de groote spreekfilm der Nederlandsche Katholieke Mij. „Eidophon."

De E. H. Cartuyvels deelde hierop de besluiten van het Congres mede. Zij luiden als volgt:

De besluiten van het Congres.

1. *Strijd.* 1o. In de onmogelijkheid waarin we zijn al het verkeerde recht te zetten of te verbeteren, komt het er *bijzonder* op aan in 't Vlaamsche land den weg te versperren aan de ergere vaudevilleproductie en ook aan sommige andere films, die bijzonder immoreel of storend zijn. De lijst van al die films zal door de zorgen van het Middenbestuur worden opgemaakt en bijgehouden, en regelmatig aan de afdeelingen en propagandisten worden medegedeeld.

2o. Die strijd moet *positief* worden gevoerd.

Daarom:

a. zullen de plaatselijke liga's aanleuning zoeken bij de katholieke sociale en cultureele organisaties, en bijzonder bij Zedenadel, om samen bij de kinobestuurders en de overheden te protesteeren tegen de opvoering van werken, die in hooge mate kwetsend zijn voor de zielen en de meening van de meerderheid der bevolking.

b. zal door persoonlijke betrekking geageerd worden bij de kinobestuurders om ze te bewegen deze films door andere te vervangen: het Middenbestuur is daarom altijd gereed de programmalijsten voor zedelijk toezicht te onderzoeken.

c. zal bijzonder worden aangedrongen bij de katholieken, die in kinomaatschappijen of uitbatingen invloed hebben, opdat ze den gewetensplicht zouden begrijpen alles aan te wenden om de programma te verbeteren.

3o. Er wordt ook een bijzonder beroep gedaan opdat die strijd *ordelijk en tuchtvol* zou worden gevoerd. Al de gevallen, waar het tot een stelselmatige weigering zou komen of tot gevaar van botsing, zullen aan het Middenbestuur worden medegedeeld, wiens beslissingen stipt zullen ingevolgd worden.

II. *Opbouw.* Meer nog dan op strijd dient de volle aandacht worden gevestigd op den opbouw. Dus:

1o. De stichting en verdere inrichting der plaatselijke liga's zal worden voortgezet in de steden en dorpen van het Vlaamsche land.

Hier wordt op gewezen dat geen liga mag ontstaan zonder voorafgaandelijke goedkeuring der plaatselijke geestelijkheid.

2o. Er wordt een beroep gedaan op de plaatselijke of gewestelijke pers, opdat ze filmleiding zou verstrekken. De inlichtingen en technische gegevens worden dan bezorgd door het Docip-persbureau.

3o. De plaatselijke afdeelingen en de propagandisten zullen het mogelijke doen om de katholieke zalen te doen aansluiten bij de Katholieke Filmcentrale, „die de goedkeuring wegdroeg en herhaaldelijk aanmoediging ontving van het Episcopaat". Desaangaande wordt aan het wachtwoord van tucht herinnerd, op het congres te Brussel (20 Juli 1932) gegeven door Z. Em. Kardinaal Van Roey.

4o. Om de filmvorming van het publiek te verzekeren, zullen positiefopvoedende filmvertooningen gegeven worden, door de afdeeling alleen of in aansluiting met andere bonden, en dit aan de hand der lijsten „Betere wendingen in de filmbeweging", aan te vragen bij het Middenbestuur.

5o. Nevens de propaganda voor het aanwerven van een groot aantal leden, zullen ook giften en grootere bijdragen worden bijeengebracht, om volledigen uitbouw der Katholieke Filmactie mogelijk te maken.

6o. Eindelijk moet volle aandacht worden verleend aan het vraagstuk der eigen productie, het einddoel van alle filmactie. Daarom wordt beroep gedaan op deelname aan den scenarioprijskamp door al wie eenig filmtalent heeft, en op de vorming van het noodige kapitaal ter uitvoering.

Het Graf van Attilla ontdekt?

Een merkwaardige vondst aan de Moldau.

Nabij Budweis aan de Moldau is een ijzeren doodkist opgegraven, waarin een geraamte lag, dat het hoofd naar het Oosten gekeerd had.

De kist dateert uit de vijfde eeuw na Christus en was omringd van wapenrustingen, gouden platen en ringen, schilden en munten van Byzantijnsch maaksel, terwijl sommige stukken het kenmerk dragen door Hunnen te zijn vervaardigd.

Bij de kist werd ook een schitterend gedreven gouden bokaal gevonden.

Deze vondst komt overeen met de beschrijving in een oude kerkelijke kroniek, waarin melding wordt gemaakt van het graf van Attilla, den Hunnenkoning, die omstreeks 450 regeerde en den stoot gaf aan de Groote Volksverhuizing.

Volgens deze kroniek zou Attilla zijn gedood in zijn huwelijksnacht met Kriemhilde, na eenige krijgstochten in Gallië.

Dit komt ook overeen met de Nibelungen Sage, waarin wordt verhaald dat Kriemhilde, nadat haar gemaal Siegfried, de Drakendooder, door Hagen Tronje verraderlijk was vermoord, in het huwelijk trad met Etzel (Attilla) koning der Hunnen.

Zij wist haar broer, koning Gunther van Bourgondië te bewegen met groot gevolg, waaronder Hagen Tronje, naar het hof van Etzel te komen, waar zij om den dood van Siegfried te wreken, de Hunnen aanspoorde de Bourgondiërs tijdens een feestmaal te overvallen.

In het hierop volgend gevecht sneuvelde Attilla, Gunther, Hagen en Kriemhilde, benevens de meeste Bourgondiërs en vele Hunnen.

Volgens de kroniek werd het stoffelijk overschot van Attilla in een ijzeren kist met vele schatten in den bodem van de Moldau begraven, nadat eerst de loop van de rivier tijdelijk was omgelegd.

Na de begrafenis werden de meesten die aan het graf hadden gewerkt vermoord en liet men de rivier zijn ouden loop weer hernemen, opdat het graf niet gevonden en geplunderd zou worden.

Sindsdien heeft de Moldau evenwel haar loop gewijzigd.

Het land van de Koningin van Saba ontdekt?

De Duitsche ontdekkingsreiziger Hans Helfritz wordt na lange afwezigheid weder in Duitschland teruggewacht Helfritz heeft onder den 17en breedtegraad opzienbarende ontdekkingen gedaan. De eerste berichten daarover hebben in de geleerde wereld groote spanning verwekt.

Ongeveer een jaar geleden verschenen de eerste mededeelingen van Helfritz volgens welke er vrij groote wolkenkrabbersteden in Zuid-Arabie, in het gebied van den Wadri Hadramautten Oosten van Yemen en Aden, bestaan. In Februari is Helfritz voor een nieuwe expeditie vertrokken Hij landde in de havenstad Malakka in Zuid-Arabië en vertrok vandaar over het Hadramautgebied, dat geleidelijk to een hoogte van 2000 M. stijgt, naar de zandwoestijn Al Akhaf, die ongeveer 300 K. M. van de kust verwijderd begint. Langs den rand van de woestijn trok hij naar 't land Yemen en de hoofdstad Sanaa, waar hij de gast was den Imam van Yemen.

In de door Helfritz bezochte gebieden werden, waar men algemeen dacht dat slechts woestijnzand lag, steden ontdekt met een oeroude cultuur, die duizenden jaren terug moet liggen. Helfritz meent beslist, dat hij het land van de Koningin van Saba heeft ontdekt, die, volgens de Bijbel een bezoek aan koning Salamon heeft gebracht. De bevolking van het land is ongetwijfeld Arabisch, doch zij spreekt een niet Arabische taal, het Mahra, welke taal reeds duizende jaren gesproken moet zijn.

De door Helfritz ontdekte bouwwerken tooner groote overeenkomst met de oude Assyrische bouwwerken en ook met de hooge gebouwen, die bij den hoogen Atlas aan den rand van de Sahara worden aangetroffen.

Verkeersongevallen in Australië.

Volgens de officieele statistieken zijn in het jaar 1932, 784 personen in Australië door verkeersongevallen om het leven gekomen, terwijl 12.839 personen werden gewond.

Het grootste aandeel in de ongelukken hadden de motorrijtuigen welke 586 doode en 10.516 gewonden eischten.

Bij tramongelukken kwamen 33 menschen om het leven, 44 werden door den trein gedood, terwijl 28 den dood vonden bij ongelukken met fietsen.

Het aantal ongelukken is evenwel aanzienlijk minder dan in 1929, toen 929 personen werden gedood en 15.627 werden gewond, waarvan respectievelijk 773 en 13.610 door motorrijtuigen.

Steunt het Apostolaat ter Zee.

SPORT-RUBRIEK.

Officieele Mededeelingen van „De Curaçaosche Voetbalbond."

Wedstrijd — Uitslagen.

Wilhelmina Beker	Asiento — R. C. C.	: 1—2
Res. 1ste klasse	Jong Holland 2 — Transvaal 2	: 4—0
Res. 2de klasse	Hercules 2 — Juliana 2	: 2—3

Competitie-standen per 27-8-'33.

1ste klasse	Gesp.	Gew.	Gel.	Verl.	Doelpunten voor	Doelpunten tegen	Punten
Republiek	5	4	1	0	6	1	9
Transvaal	5	4	0	1	11	7	8
Jong Holland	5	3	1	1	11	6	7
Asiento	6	2	2	2	10	6	6
Trappers	5	3	0	2	12	8	6
Volharding	5	3	0	2	6	6	6
Bismarck	5	1	0	4	4	13	2
R.C.C.	5	0	1	4	7	12	1
Go Ahead	5	0	1	4	1	9	1
Res. 1ste klasse.							
R. C. C. 2	7	5	1	1	12	4	11
Republiek 2	7	4	2	1	10	5	10
Jong Holland 2	7	3	2	2	7	4	8
Trappers 2	7	3	1	3	8	10	7
Volharding 2	6	2	2	2	6	6	6
Bismarck 2	7	3	0	4	5	7	6
Asiento 2	7	2	0	5	8	9	4
Transvaal 2	6	1	0	5	3	13	2

WEDSTRIJD-PROGRAMMA.

Zondag, 3 September.

MUNDO NOBO.

Oefenwedstrijd
2 Bonds Elftalen
4.30 precies
Scheidsrechter: Beltram

Z.B. L. De Ruiter — Transvaal 2
3.15 precies
Scheidsrechter: Beltram

ASIENTO

1ste klasse

Go Ahead — R. C. C.
4.30 precies
Scheidsrechter: Fräzer

Zondag, 10 September

MUNDO NOBO.

1ste klasse

Asiento — Jong Holland
4.30 precies
Scheidsrechter: Franken

Z.B. N. Hercules — Volharding 2
3.15 precies
Scheidsrechter: De Jongh

ASIENTO

Res. 2de klasse
D. D. V. O. 2 — De Ruiter 2
3.15 precies.
Scheidsrechter: Dijk

Zondag, 17 September.

MUNDO NOBO

1ste klasse

Go Ahead — Volharding
4.30 precies

Res. 1ste klasse

[illegible]
3.15 precies

ASIENTO

Z.B. P. D.N.S. — M. S. Z.
3.30 precies

Zondag 24 September.

MUNDO NOBO

1ste klasse

Bismarck — Jong Holland
4.30 p.m.

Z.B. O. Winnaar L — Winnaar N
3.15 p.m.

ASIENTO

Res. 2de klasse

De Ruiter 2 — Juliana 2
3.15 p.m.

SCHERPENHEUVEL

Res. 2de klasse

Hercules 2 — Scherpenheuvel 2
4.30 p.m.

Inschrijvingen

(werkende leden)

JULIANA	—	E. Placido, IJzerstr. 96	— 19|8|'33
	—	S. Crespo, Lopez de Morlastr. 18	— 19|8|'33
	—	R. Sambo (adres s. v. p.)	— idem
	—	A. Lampe, Ojedastraat 42	— idem
GO AHEAD	—	H. G. Blom Waterfort	— 20|8|'33
	—	E. Burleson, IJzerstraat 10	— idem
	—	H. Muyden (adres s. v. p.)	— 27|8|'33
TRANSVAAL	—	H. Sleur p|a N. I. G. M.	— 22|8|'33
	—	G. Meurs idem	— idem

Overschrijvingen

(van jun. tot werk. lid.)

R. C. C.	—	H. Leers	— 24|8|'33
Jong Holland	—	N. Meulens	— 26|8|'33

Afschrijvingen.

(werkende leden)

OLYMPIA	—	M. J. D. Seymonson	— 21|8|'33
	—	D. de Bies	— idem
	—	Th. Landburg	— idem
	—	L. C. Rellem.	— idem

Aangesloten vereengingen worden verzocht bij het opgeven van werkende ledende er speciaal bij te vermelden of de betrokken personen lid zijn geweest van een andere vereeniging. Zoo ja, dan moet het overschrijvingsformulier ingesloten worden (art. 42 lid 2 H. R.)

ELFTAL-COMMISSIE.

Teneinde bij eventueel voorkomende gelegenheid een goed elftal te kunnen samenstellen heeft de elftal-commissie in haar vergadering gehouden op den 16den Augustus j.l. de volgende ploegen samengesteld, die op Zondag, 3 September a.s. een oefenwedstrijd tegen elkaar zullen spelen op het sportterrein Mundo Nobo om 4.30 uur n.m.

WIT HEMD
WITTE BROEK

J. LAMPE (J. H.)

I. BOUWMAN (R. C. C.) — M. AUGUST (Rep.)

E. RUIZ (Bism.) — A. DE WOLF (Asiento) (Aanv.) — M. NAHAR (Transv.)

M. LAURENS (Volh.) — C. PRINS (R. C. C.) — W. HENDRIKS (Asiento) — E. VALIES (Transv.) — EDW. DE CASTRO (Trapp.)

Scheidsrechter ● Beltram

O

M. DE CASTRO (Trapp.) — R. MICHAEL (J. H.) — A. MEERENS (Volh.) — A. DE CASTRO (Volh.) — R. MADURO (Volh.)

H. ROYER (J. H.) — A. SENTIAGO (J. H.) — W. LEERS (J. H.)

A. J. MADURO (Trapp.) (Aanv.) — F. HOLLANDER (R. C. C.)

H. NIEUWENHOFF (Asiento)

WIT HEMD
ZWARTE BROEK

Reserves: Clement (Volh.), Man-A-Sang (Transv.), Edg. de Castro (Trapp.) F. Brion (J. H.)

Het Bestuur.



DE NEDERLANDSCHE PADVINDERS-VEREENIGING.

AFDEELING WILLEMSTAD
CURAÇAO.
GROEP I.
(Schotsche dassen).
KAMP-NIEUWS
van
31 Augustus tot en met 10 September.

ARUBA-NIEUWS.

[illegible] tus tot Hoofd-Patr. Leider.
J. J. BEAUJON, 30 Aug.- Geinstalleerd tot Padvin aan boord der „AMOR."
T. MORALES. 31 Aug. geinstalleerd tot Padvinder bij 't eerste Kampvuur op ARUBA.
J. WAGEMAKER bevordert tot 2e klasse Verkenner op 30 Augustus aan boord der „AMOR."
Jaarsterren: M. HANDELMAN ... 2 September ... eerste Jaarster.
A. v. HESTEREN ... 8 September .. tweede Jaarster.
B. VINCK ... 9 September ... eerste Jaarster.
B. VINCK ... 28 Augustus bevordert tot twee Ster WELP.

ONS KAMP SCHEMA.

Donderdag: Bezichtiging van Oranjestad en Kamp-opbouw.

Vrijdag: Verdere Opbouw en verkennen van den omtrek Kamp.

Zaterdag; Bezoek van de Vuurtoren en naar de verlaten Goudmijnen.

Zondag: Kerkgang.., gelegenheid tot het afleggen van bezoeken... bezoek in 't Kamp.

Maandag: Groote tocht over het EILAND.

Dinsdag: Bestijging van den Kristalberg. Bezoek bij de Llago.

Woensdag: Verkennen van den omtrek. Officieele Kampvuuravond.

Donderdag: Demonstratie's en Voetballen.

Vrijdag: Tocht over 't Eiland.

Zaterdag: Afbreken van 't Kamp... terugkeer Oranjestad. Nachtelijk Bivak.

Zondag: Vertrek naar Curaçao: om 2 uur terugkeer met Libertador.

Goede Jacht.

De oude Wolf.

GESPREKKEN IN DE LEIDERS-KAMER.

Vaandrig .... met een cristisch oog negen kisten beschouwende, volgepakt met voedingsmiddelen,

„Wel, Hop., is U van plan dit alles op ARUBA naar binnen te werken?"

Hopman.... met een lichte zucht zijn aankomend buikje bekijkende .." Nou Vaantje, 'k denk wel, dat mijn acht en dertig Padvinders en Welpen mij de komende tien dagen daarmee een handje moeten helpen 't Zal wel gaan denk ik, „Japa" heeft mij tenminsie beloofd, behoorlijk in die richting mee te werken. Heb je gehoord dat Patr. Leider RUDOLF BOOM op 31 Augustus een prijs zal krijgen, voor een Opstel gemaakt in de hoogste klasse der Hendrikschool?"

Vaandrig: „Nou, is 't niet fijn? Ziet U wel, 't is een Padvinder! Nu hoop ik alleen maar, dat degene welke de prijs uit zal reiken, daar ook om denkt en dat even memoreert. Naar ik hoor, zal zijn Vader zelf de prijs voor hem in ontvangst nemen, daar op den dag der uitreiking hij met U en de jongens reeds op ARUBA zit. 'k Denk, dat 't Groote Kamp niet uit mijn gedachten zal zijn ... 'k had U graag meegeholpen."

Hopman: „Dat weet ik Vaan. Maar 't is nu eenmaal niet anders. Heb je dat stukje in de AMIGO van verleden week gelezen over de Jamboree te Gödöllö? 't Is sympathiek het kunnen [illegible] brengen. Gelukkig dat we hier ook een rëeel stukje Jeugdwerk hebben liggen. 't geklaag over: „ER IS ZOO WEINIG VOOR DE JEUGD HIER", gaat niet meer op. Getuige de jongens in Troep."

Vaandrig: „Ja, welke honderd procent Levensvreugde daarin genieten. Vreemd toch, dat een groote schare toch nog lamenteerd en niet van de geboden gelegenheid gebruik maakt."

Hopman: „Och Vaan, je weet het. Als 't Kalf verdronken is, dempt men de Put. Er zijn zooveel andere dingen om over te denken, niet waar? Dan daarbij is een Profeet zelden geëerd in eigen Land. Laten we daar niet verder over praten ... hoe staat 't nu met de Maandbladen?"

Vaandrig: Bijna allen verkocht. Trots 't mankeeren van de Modeplaatjes, met inplaats daarvoor de Curaçaosche Nouvelle; „De Schat van Hato". Ha-ha... wat heb ik moeten lachen over die komieke beschrijving van Boelie, over die Modeplaatjes-Enthousiaste. 'k Denk, dat Boelie haar niet als „Akeela" zou wenschen.

Hopman: „Och, je moet de goedmoedige Spot eener Oude Dame tegen een kleine jongen, op de juiste waarde weten te schatten. De Jongens zullen in hun Leven nog wel eens meer met eigenaardige Menschentypen in aanraking komen. Ik hoop, dat ook ARUBA hun blik verruimen zal.

De Jongens tellen de dagen met spanning."

Vaandrig: „En ik de Kisten.. 15 Groote Kisten is een behoorlijk aantal. 't Is een heele voorbereiding geweest. Hoe laat gaat ook weer de boot a.s. Woensdag?"

Hopman: „Om 5 uur vertrekt „De Amor". Een blijde Groep met zich voerende en dan Vaan ... saluut, tot tien September."

Willemstad, 28 Augustus 1933.

M.

Voor de beatificatie van Paus Pius X.

Er wordt uit Montpellier Frankrijk gemeld, dat daar een kloosterzuster door de voorspraak van Paus Pius X plotseling is genezen.

Het is Zuster Susanna Carchon, die sinds 1929 ziek was en thans den dood nabij was.

De Zuster was met de medezusters van hetzelfde huis een novene begonnen. Nà afloop daarvan kon zij plotseling van haar ziekbed opstaan en zich bewegen, alsof ze nooit ziek was geweest.